

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА
Кафедра теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

31" *серпень* 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Просодія усного дискурсу. Сприймальні характеристики усного дискурсу

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша - англійська

Освітньо-професійна програма: Германські мови та літератури (переклад
включно), перша - англійська

ОНУ

2023

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3/3 годин – 90/90 змістових модулів – 1/1	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	<i>Дисципліна вільного вибору</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		3-й	3-й
		<i>Семестр</i>	
		6-й	6-й
		<i>Лекції</i>	
		-	-
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		36 год.	10 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		54 год.	80 год.
		Форма підсумкового контролю	
		залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є вдосконалення теоретичної лінгвістичної підготовки студентів задля застосуванні теоретичних знань у мовленнєвій практиці.

Основними завданнями курсу є довести до відома студентів інформацію про основні напрями в сучасній дискурсології та зосередити них на розумінні дистинктивних характеристик різних фонетичних стилів усного дискурсу (повсякденного, академічного, публіцистичного, інформаційного, тощо).

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральної: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) та методики навчання іноземних мов у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

б) загальних (ЗК):

ЗК 09. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

в) спеціальних (СК):

СК 01. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ;

СК 06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

СК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання:

ПР12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПР14. Використовувати англійську, французьку / німецьку / іспанську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПР16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції германської філології, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПР17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен **знати:** термінологічні апарати лінгвістики тексту і дискурсології, співвідношення *тексту* й *дискурсу*, основні положення Теорії Мовленнєвих Актів, визначення *діалогу* та *діалогічного дискурсу*, класифікацію типів діалогічного дискурсу, фонетичні методи дослідження усного дискурсу.

вміти: розмежовувати поняття *тексту* й *дискурсу*, розмежовувати типи діалогічного дискурсу, аналізувати екстралінгвальні фактори діалогічного дискурсу та їх вплив на лінгвальну організацію діалогічного мовлення, розпізнавати та аналізувати фонетичні параметри усного дискурсу.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Усний дискурс як соціальне, мовне та мовленнєве явище

Тема 1. Текст і дискурс. Питання про співвідношення тексту й дискурсу.

Тема 2. Мовленнєвий Акт (МА) та типи висловлювання.

Тема 3. Діалогічний дискурс (ДД) як мовленнєва взаємодія двох (або більше) комунікантів.

Тема 4. Класифікації типів діалогічного дискурсу.

Тема 5. Екстралінгвальні фактори діалогічного дискурсу та їх вплив на лінгвальну організацію діалогічного мовлення.

Тема 6. Дискурсологія: напрями і завдання.

Тема 7. Фонетичні методи дослідження усного дискурсу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	сп		л	п/с	лаб	сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Усний дискурс як соціальне, мовне та мовленнєве явище										

Тема 1. Текст і дискурс. Питання про співвідношення тексту й дискурсу	14		6		8	38		2		12
Тема 2. Мовленнєвий Акт (МА) та типи висловлювання.	10		4		6			2		10
Тема 3. Діалогічний дискурс (ДД) як мовленнєва взаємодія двох (або більше) комунікантів	12		6		6					12
Тема 4. Класифікації типів діалогічного дискурсу.	12		4		8	26		2		10
Тема 5. Екстралінгвальні фактори діалогічного дискурсу та їх вплив на лінгвальну організацію діалогічного мовлення.	12		4		8			2		12
Тема 6. Дискурсологія: напрями і завдання. Визначення дискурсу, ситуативний підхід, семіотичний підхід, діяльнісний підхід	12		4		8	12		2		10
Тема 7. Фонетичні методи дослідження усного дискурсу. Об'єктивні та суб'єктивні методи.	16		6		10	12		2		10
Підсумкове заняття.	2		2			2		2		
Усього годин	90		36		54	90		14		76

5. Теми семінарських завдань

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
1	Тема 1. Текст і дискурс. Питання про співвідношення тексту й дискурсу. Виступи з доповідями за темою.	6	2
2	Тема 2. Мовленнєвий Акт (МА) та типи висловлювання. Виступи з доповідями за темою.	4	2
3	Тема 3. Діалогічний дискурс (ДД) як мовленнєва взаємодія двох (або більше) комунікантів. Виступи з доповідями за темою.	6	-
4	Тема 4. Класифікації типів діалогічного дискурсу. Виступи з доповідями за темою.	4	2
5	Тема 5. Екстралінгвальні фактори діалогічного дискурсу та їх вплив на лінгвальну організацію діалогічного мовлення. Виступи з доповідями за темою.	4	2
6	Тема 6. Дискурсологія: напрями і завдання. Визначення дискурсу, ситуативний підхід, семіотичний підхід, діяльнісний підхід. Виступи з доповідями за темою.	4	2
7	Тема 7. Фонетичні методи дослідження усного дискурсу. Об'єктивні та суб'єктивні методи. Виступи з доповідями за темою.	6	2
	Підсумкове заняття	2	2
Разом:		36	14

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
1	Тема № 1. Текст і дискурс. Питання про співвідношення тексту й дискурсу Складання самостійної доповіді за темою.	8	12
2	Тема № 2. Мовленнєвий Акт (МА) та типи висловлювання. Підготовка доповіді за темою.	6	10
3	Тема № 3. Діалогічний дискурс (ДД) як мовленнєва взаємодія двох (або більше) комунікантів. Підготовка самостійної доповіді за темою.	6	12
4	Тема № 4. Класифікації типів діалогічного дискурсу. Підготовка самостійної доповіді за темою.	8	10
5	Тема № 5. Екстралінгвальні фактори діалогічного дискурсу та їх вплив на лінгвальну організацію діалогічного мовлення. Підготовка самостійної доповіді за темою.	8	12
6	Тема № 6. Дискурсологія: напрями і завдання. Визначення дискурсу, ситуативний підхід, семіотичний підхід, діяльнісний підхід. Підготовка самостійної доповіді за темою.	8	10
7	Тема №7. Фонетичні методи дослідження усного дискурсу. Об'єктивні та суб'єктивні методи. Підготовка самостійної доповіді за темою.	10	10
Разом:		54	76

9. Методи навчання

Словесні: розповідь, пояснення, бесіда (обговорення проблемних ситуацій),

робота з навчальною літературою.

Наочні: ілюстрація, демонстрація.

Практичні: самостійні завдання, тренувальні практичні вправи (усні та письмові) рецептивні, репродуктивні та продуктивні, перекладні некомунікативного, умовно-комунікативного та комунікативного видів.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Методи поточного контролю: оцінювання усних відповідей, письмових завдань.

Підсумковий контроль: формою підсумкового контролю в рамках дисципліни є залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	Визначення
1	2	3
90–100	A	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми з навчальної дисципліни, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання з кожної теми поточного контролю.
85–89	B	Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі теми робочої програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
75–84	C	Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання з кожної теми поточного контролю виконав не в повному обсязі.
70–74	D	Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми

		робочої програми. Не вміє вільно і самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, не виконав окремі завдання поточного контролю з кожної теми.
60–69	E	Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
35–59	FX	Здобувач вищої освіти не засвоїв більшості тем робочої програми, не вміє викласти зміст більшості основних питань з навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань з кожної теми, поточного контролю.
0–34	F	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав завдань поточного контролю.

11. Питання для поточного контролю

1. У якому взаємозв'язку перебувають поняття текст та дискурс?
2. Визначення усного тексту
3. Розуміння дискурсу у вузькому та широкому значенні
4. Методи дослідження дискурсу
5. Формальний напрям дослідження дискурсу, його особливості
6. Функціональний напрям дослідження дискурсу, його особливості
7. Семіотичний напрям дослідження дискурсу, його особливості
8. Декомпозиція дискурсу за Т.ван Дейком
9. Буттєвий дискурс, його особливості
10. Інституційний дискурс, його особливості
11. Основні критерії для структурно-формальної типології дискурсу
12. Дискурс з позицій соціолінгвістики
- 13.3 рівня аналізу мовленнєвого акту
14. Класифікації мовленнєвого акту за різними категоріями
15. Поняття діалогічного дискурсу
16. Класифікації діалогічного дискурсу по особливостям створення
17. Класифікації діалогічного дискурсу за формою реалізації
18. Класифікації діалогічного дискурсу за параметром «вид комунікації»
19. Об'єктивні фактори «ситуації мовлення»
20. Суб'єктивні фактори «ситуації мовлення» (стабільні та змінні)
21. Комунікація: визначення, сутність

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Просодія усного дискурсу. Сприймальні характеристики усного дискурсу». Одеса: ОНУ, 2023. 13 с.
2. Силабус навчальної дисципліни «Просодія усного дискурсу. Сприймальні характеристики усного дискурсу». Одеса: ОНУ, 2023.

14. Рекомендована література

Основна

1. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації: Підручник. Черкаси: Видавництво Чабаненко Ю. А., 2011. 350 с.
<https://www.scribd.com/document/442487501/Selivanova-pdf>
2. Ladefoged P., Johnson K. A Course in Phonetics. 7th Edition. London: Cengage Learning, 2014. 352 p.
3. Tatsenko N.V. Introduction to Theoretical Phonetics of English : study guide. Sumy: Sumy State University, 2020. 199 p.
https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/79933/3/Tatsenko_phonetics.pdf

Додаткова

1. Ведернікова Т.В. Дискурсологія тексту: історія та перспективи. 2017.
<https://cusu.edu.ua/en/konferentsii-2016-2017-n-r/international-scientific-and-practical-internet-conference-foreign-language-in-professional-training-of-specialists-issues-and-strategies/section-1/6010-diskursologiya-tekstu-istoriya-ta-perspektivi>

2. Громова О.П., Піддубна Л.М. Теоретична та практична фонетика англійської мови. Навч. посібник. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2019. 57 с.
<https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx?id=bebbb97b-4b13-4da5-a5c5-826ca750cd3a>
3. Загнітко А. Основи дискурсології: науково-навчальне видання. Донецьк : ДонНУ, 2008. 194 с.
https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/697205/mod_resource/content/1/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%B4%D0%B8%D1%81%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97%20by%20%D0%97%D0%B0%D0%B3%D0%BD%D1%96%D1%82%D0%BA%D0%BE%20%D0%90.%D0%9F..pdf
4. Колесник О.С., Гаращук Л. А., Гаращук К. В. Теоретична фонетика англійської мови : навчальний посібник для студентів факультетів іноземних мов. Житомир : Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2015. 226 с.
https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/11137/1/Kolesnyk_harashchuk_phonetics.pdf
5. Кравченко Н. О., Богуславський С. С. Мелодика усної релігійної проповіді. *Записки з романо-германської філології*. 2023. Випуск 1 (50). С. 137 – 147.
6. 3. Пеліван О. К., Віт Ю. В., Євдокимова І. О. Просодія ввічливості/неввічливості в англійському формальному конфліктному діалогічному дискурсі. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Випуск 64. Дрогобич, 2023. С. 157 – 165.
http://www.apfn-journal.in.ua/archive/63_2023/part_2/63-2_2023.pdf
7. Beaugrande R. de. Language, Discourse, and Cognition: Retrospects and Prospects. 2004. <http://www.beaugrande.com/LanguageAndCognition.htm>
8. Gee James P. An Introduction to Discourse Analysis: Theory and Method. 2014. <https://doi.org/10.4324/9781315819679>

Електронні інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека «УКРАЇНКА» <http://irbis-nbuv.gov.ua>
2. Сайт бібліотеки ім. В. І. Вернадського : <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Наукова бібліотека ОНУ: Загальний електронний каталог НБ ОНУ: <http://lib.onu.edu.ua/elektronnyj-katalog/>
4. Електронна бібліотека підручників: <http://lib.onu.edu.ua/elektronnaya-biblioteka-uchebnikov/>